

Силабус дисципліни загальної підготовки

«Історичне краєзнавство»

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти: Перший

Ступінь вищої освіти: Бакалавр

Спеціальність 032 «Історія та археологія»,

ОПП «Історія, європеїстика, археологія»

Статус дисципліни	Загальної підготовки
Рік навчання	Другий
Семестр	Четвертий
Обсяг годин (всього, з них лекції/практичні), кількість кредитів ЄКТС	120 год., з них 34 год. лекції, 26 год. практичні; 4 кредити
Мова викладання	Українська
Предмет вивчення	Історичне краєзнавство
Мета	Метою курсу є формування у студентів навичок дослідження історії рідного краю на основі аналізу різноманітних джерел. При цьому особлива увага звертається на формування вміння поєднувати свідчення таких джерел, та робити узагальнення і висновки. Важливим є також напрямок формування вмінь застосовувати отримані знання у практичній роботі.
Завдання	Основними завданнями курсу є навчити студентів застосовувати в історико-краєзнавчих дослідженнях здобутки спеціальних історичних дисциплін; володіти навичками аналізу географічного, краєзнавчого, історичного, етнографічного та археологічного матеріалу; користуватись писемними та друкованими джерелами для здійснення історико-краєзнавчих досліджень; розпізнавати особливості архітектурних споруд та історичних пам'яток різних хронологічних періодів та призначення; аналізувати усні джерела історичного краєзнавства; співвідносити пам'ятки матеріальної та духовної культури з етнічними групами, що проживали на Волині; популяризувати історію та культуру рідного краю, історичні постаті.
Навчальна логістика	<i>Зміст дисципліни:</i> Тема 1. Історичне краєзнавство як наукова дисципліна. Тема 2. Історія краєзнавчих досліджень Волині. Тема 3. Апологія історії Волині. Тема 4. Формування території краю. Тема 5. Еволюція природного середовища Волині. Тема 6. Антропогенний вплив на природне середовище. Тема 7. Археологія в історичному краєзнавстві. Тема 8. Давня історія Волині за даними писемних джерел. Тема 9. Друковані джерела в історичному краєзнавстві. Тема 10. Пам'ятки цивільної та культової архітектури Волині. Тема 11. Пам'ятки військової архітектури Волині. Тема 12. Пам'ятки промислової архітектури Волині. Тема 13. Некрополі Волині. Тема 14. Усні джерела історичного краєзнавства. Тема 15. Краєзнавство і етнічна історія Волині. Тема 16. Пам'ятки державного устрою та суспільного життя.

	<p>Тема 17. Мистецтво Волині.</p> <p><i>Види роботи:</i> лекції, практичні заняття та самостійна робота</p> <p><i>Методи навчання:</i> лекції, робота в міні-групах, вирішення презентації, диспути, розв'язання проблемних завдань тощо.</p> <p><i>Форми навчання:</i> очна, заочна, дистанційна</p>
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. 9. Здатність бути критичним і самокритичним. 10. Здатність працювати в команді.
Фахові компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності. 2. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах. 3. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією. 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи. 5. Здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.). 6. Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних

	<p>даних.</p> <p>7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.</p> <p>8. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні соціальні події та явища.</p> <p>9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.</p> <p>10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.</p> <p>11. Здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність.</p> <p>12. Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему. 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності. 3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел. 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі. 5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами. 6. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії. 8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки. 9. Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України. 10. Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності. 11. Здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов. 12. Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот. 13. Розуміти загальні та специфічні риси історичного

	розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей. 14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології.
Пререквізити	Археологія, Історія України, Історична географія, Історія Волині, Спеціальні історичні дисципліни.
Постреквізити	Історико-краєзнавча практика, Охорона культурної спадщини.
Інформаційне, навчально-методичне забезпечення	Кучинко М. Археологія Волині. – Луцьк, 2005. – 202 с. Мельник С.В., Колісник Б.І. Літопис волинського лісу. – Луцьк, «Волинська обласна друкарня», 2004. – 320с. Прищепя Б.А. Історичне краєзнавство Волині: Навчальний посібник // Б.А.Прищепя, О.П.Прищепя. – Рівне: ППДМ, 2008. – 352с. Теодорович Н.И. Волинь в описании городов, местечек и сел в церковно-историческом, географическом, этнографическом, археологическом и др. Отношениях. Историко-статистическое описание церквей и приходов Волинской епархии. Т.V. Ковельський уезд. – Почаев, 1903. – 559с. Цинкаловський О. Стара Волинь і Волинське Полісся: (Краєзнавчий словник – від найдавніших часів до 1914 року): В 2 т. – Вінніпег, 1984 – 1986. – Т. 1, 2. rivne.travel/ua/tourobject/list
Форми поточно і підсумкового контролю	Усне опитування (експрес-опитування), презентації, написання есе, модульний контроль, підсумковий контроль у формі заліку. Модульний контроль проводиться у формі колоквиуму. Передбачено два колоквиуми (кожен по 30 балів). Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з курсу визначається так: кількості балів за поточне оцінювання – максимум 40 балів; два модульні колоквиуми – максимум 60 балів.
Політика оцінювання	
Політика щодо дедлайнів	Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, через хворобу, підтвержену лікарняним листком). За наявності індивідуального плану навчання дозволяється здача матеріалу впродовж навчального семестру.
Політика щодо академічної доброчесності	Відповіді та роботи студентів мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, тривала хвороба) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Пропущені практичні заняття необхідно відпрацювати в усній або письмовій формі відповідно до завчасно складеного графіка.
Оцінювання	
Види оцінювання	Бал

Опитування під час занять – усно	40
Модуль 1 (теми 1-9) – теоретичні завдання	30
Модуль 2 (теми 10-17) – теоретичні завдання	30
Залік - теоретичні завдання	60
Загальна сума	100
Шкала оцінювання	
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Не зараховано
Кафедра	Історії України та археології
Викладач	Панишко Сергій Дмитрович Посада: доцент Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат історичних наук Тел.: 067 456 2364 E-mail: Panishko63@gmail.com
Консультації	Понеділок: 15.00 – 16.00, четвер: 14.00 – 15.00,